

A szerző Oroszország uralkodójának ajánlja a művet, amely több kutató munkájának eredménye, akik leírják Oroszország népeit, szokásait. Az Orosz Birodalom 99 nemzetiségéről ad külön-külön néhány oldalas ismertetést. A népfajok rendszerezésénél a Pétervári Tud. Akadémia felosztását vette figyelembe. A szlávokhoz 13, a finnekhez 16, a tatárokhoz 40, ismeretlen (bizonytalan) eredetű népekhez 16 nemzetiséget sorol és külön foglalkozik még 14 bevándorolt népcsoporttal. Mindkét kötetet 48—48 egész oldalas nagy kép díszíti. A tusrajzokat kézzel színezték. A képek alatt orosz és francia felírat. A képeket rajzoló művészek oroszok.

Az I. kötet 134, a II. kötet 118 szöveges oldalt közöl.

54. DIE RUSSISCHE LITERATUR UND IWAN TURGENIEW von Otto Glagau. Berlin, 1872. (O²—VII—60)
Ismerteti az orosz irodalmat Kantjemirtől kezdve Turgenyevig. Foglalkozik Lomonoszovval, Gyerzsávinnal, Krilovval, Puskinnal, Zsukovszkijjal, Lermontovval, Gribojedovval, Gogollal. Turgenyev művei közül a következőket ismerteti: Egy vadász feljegyzése, Novellák, Rugyin, Apák és fiúk, Füst. Turgenyev Németországban.
55. AZ OROSZ BIRODALOM TÖRTÉNELME. Irta: Dr. Lázár Gyula, Temesvár, 1890—91. (T²—VI—34—5—6—7) 4 kötet
Az orosz történelem a legrégibb időktől a múlt század végéig.

ÁLLÍTHATÓ MAGASSÁGÚ EGYES ÖNETETŐ ÁLLATMÉRÉSEKHEZ

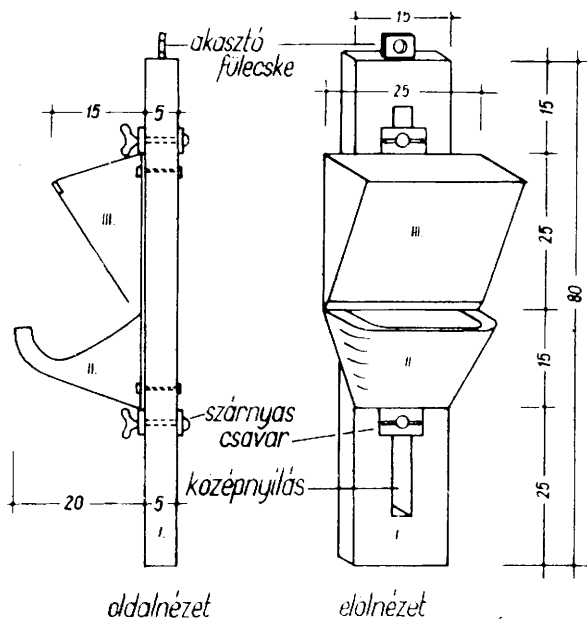
ISTÓK BARNABÁS

A korszerű állattenyésztés állatállománya minőségi javításának fontos tényezője a törzskönyvezés. A törzskönyvezési eljárás egyik lépése az állatok testméreteinek felvétele, mely a külem-elbírálás egyik tényezője. E testméretek azonban csak akkor adhatnak reális képet az állat méreteinek alakulásáról, ha megfelelő állásban vettük azokat fel. Különösen *sertés és juhnál nehéz a méretfelvétel*, mely állatok legtöbbjét csak orrfékkal, illetve lefogva lehet mérni. Ennek következtében az így kifeszült testről nem a valódi méreteket kapjuk.

Ezen nehézségek elkerülésére használható az állítható magasságú egyes önetető, melynek használatánál a legtöbb állat megtalálva az ennivalót, evés közben nyugodtan marad, hagyja a mérést. Emellett feje a kívánt magasságra állítható, az etetővályú magasságának változtatásával.

Az állítható magasságú egyes önetető leírása

E szerkezet áll egy állványból (I.), etetővályúból (II.) és önetetős tartályból (III.). Mindezeket előlnézetben az 1. ábra szemlélteti.

1. ábra.
Az állítható magasságú egyes önetető.

Az állvány (I.) tartásra és magasságállításra szolgál. Fülecskéjénél fogva bárhol szögre akasztható, így az állvány és szerkezet szögre akasztva használható. Az etetővályú és az önetetős tartály az állvány középnílásában süllyeszthető, illetve emelhető. A vályút és tartályt beállítás után szárnyas csavarral rögzíteni lehet.

Az etetővályú (II.) csaknem vízszintes (esetleg hátrafelé enyhén emelkedő peremes tálca. Ebbe folyik az önetető-kamra tartalma. Magassága az önetetővel egyidejűleg szabályozható.

Az önetető tartály (III.) felülről lefelé keskenyedő abrakos ládikó, melynek alján nyílás szolgál a takarmánydara keverék lecsúszására. A nyílásban elhelyezett 2—3 futópöcök evéskor az állat orra által mozgatva piszkálja a ládában lévő darát, s elősegíti a dara kicsúszását az etetővályúba.

Az állítható magasságú egyes önetető használata

Az állítható önetető használata a következő megoldás alapján mondható célszerűnek:

1. Az állatok tartózkodási helyének ajtójától az állat kényelmes mozgási lehetőségének megfelelő szélességű járatot készítünk, melyben az állat az önetető felé hajtható. Leghelyesebb, ha ez sertésnél a belső szállás ajtójától a külső etetőhelyiség ajtójáig terjed.
2. Az állítható önetetőt e járat hosszanti oldalával szemben levő falra, illetve ajtóra akasztjuk fel, s koncentrált takarmánnyal töltjük meg. Legjobb e célra a szagot árasztó, csalogató jellegű takarmány, illetve takarmánykeverék (pörkölt árpa, húsliszt stb.), különösen ha az állat azt megszokta, kedveli.
3. Az önetetőt az állat fejének megfelelő magasságúra állítjuk be. A beállítás rácsos ajtó esetén kívülről akkor is lehetséges, ha az állat már az etetőnél tartózkodik.
4. Az önetető előtti térre kevés takarmányt szórunk fel, melynek szegegetésével az állat az önetetőhöz talál. A nem nagyon vad állat gondozója segítségével evése alatt a kívánt testtartással mérhető le. A testméret felvételére a szűk tér miatt legcélszerűbben az Istók—Szatmári-féle állatmérő szerkezet használható, mellyel az állat hosszúságánál nem hosszabb, illetve szélességénél nem sokkal szélesebb térben is mérni lehet.
5. Méretfelvétel után az önetető-tartó ajtó kinyitásával a megmért állat kiengedhető.

Az állítható magasságú önetető nem képezi a közvetlen hasznot hajtó üzemi jövedelem forrását, de minthogy elősegíti a tenyészállatok realisabb elbírálását, a sertés, illetve juhállomány minőségi javulását, közvetett formában az állattenyésztés jövedelmezőségét is fokozza.

KOMBINÁLT MÉRŐESZKÖZ GAZDASÁGI ÁLLATOK TESTMÉRETEINEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRA

ISTÓK BARNABÁS—SZATMÁRI LÁSZLÓ

A korszerű állattenyésztés megkívánja az állatok testméreteinek ellenőrzését. Az állat magasságán kívül szélességi és hossz méretek, körületek felvétele szükséges, továbbá egyes esetekben szögméréseket is eszközölni kell. A méretek felvétele gyakorlatban nehézkesen és pontatlanul történik az úgynevezett Lydtin—Werner mérőbottal. E berendezés ijeszti az állatokat, nagy méreteinél fogva nehézkesen kezelhető, kis helyen nem is használható, s karjai kilengése 2—5 cm méréshibát hozhat létre a használat folyamán. Ezen felül külön mérőszalag és szögmérő szolgál körméretek, illetve testszögek meghatározására.

Az Istók—Szatmári-féle mérőeszköz ezeket a hátrányokat küszöböli ki, mert könnyű, kis helyre összecukhatóan szállítható, egymaga